

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 5 stycznia 2010 r.

wyłuczająca niektóre usługi finansowe w sektorze pocztowym we Włoszech z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 10382)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/12/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych⁽¹⁾, w szczególności jej art. 30 ust. 4 i 6,

uwzględniając cztery wnioski złożone przez Republikę Włoską za pośrednictwem poczty elektronicznej, otrzymane dnia 8 lipca 2009 r.,

po przeprowadzeniu konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. STAN FAKTYCZNY

(1) W dniu 8 lipca 2009 r. Komisja otrzymała cztery wnioski Republiki Włoskiej na mocy art. 30 ust. 4 dyrektywy 2004/17/WE, przekazane Komisji pocztą elektroniczną. W wiadomości e-mail z dnia 24 września 2009 r. Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje, które po przedłużeniu pierwotnego terminu zostały przekazane przez władze włoskie w wiadomości e-mail z dnia 16 października 2009 r.

(2) Wnioski złożone przez Republikę Włoską w imieniu Poste Italiane S.p.A. (zwaną dalej „Poste”) dotyczyły

różnych usług finansowych świadczonych przez Poste. Z kolei każdy z czterech oddzielnych wniosków złożonych na mocy art. 30 ust. 4 dotyczył różnych usług finansowych, które sklasyfikowano w ramach czterech różnych kategorii. We wnioskach usługi te opisano w następujący sposób:

a) gromadzenie oszczędności osób prywatnych na rachunku bieżącym (zwane dalej „oszczędnościami”);

b) udzielanie kredytów w imieniu banków i akredytowanych pośredników finansowych (zwane dalej „finansowaniem”). Zgodnie z opisem ta grupa usług objęłaby działalność Poste w zakresie dystrybucji następujących produktów osób trzecich:

— kredytów (w szczególności kredytów hipotecznych i pożyczek),

— kredytów konsumenckich, oraz

— leasingu finansowego;

c) usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna (zwane dalej „inwestycjami”). Poza dozorem i zarządzaniem instrumentami finansowymi tę grupę usług opisuje się jako grupę obejmującą etap niższego szczebla (dystrybucji) w odniesieniu do:

— plasowania instrumentów finansowych (w szczególności obligacji), oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

- plasowania emerytury dodatkowej i produktów finansowych/ubezpieczeniowych (w szczególności polis emerytalnych osób fizycznych);
- d) usługi płatnicze i usługi w zakresie przelewów pieniężnych (zwane dalej „płatnościami”). Zgodnie z opisem ta grupa usług obejmuje dwie odmienne kategorie, a mianowicie:
- usługi płatnicze obejmujące usługi w zakresie kart kredytowych i kart debetowych, oraz
- usługi w zakresie przelewów pieniężnych, w tym międzynarodowe przekazy pieniężne realizowane za pośrednictwem systemu Eurogiro lub za pośrednictwem międzynarodowego przekazu pieniężnego oraz przekazy pieniężne na terytorium Włoch realizowane za pośrednictwem przekazu pocztowego.
- (3) Do wniosku załączono dwie rezolucje niezależnego organu krajowego (*Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture*, włoski organ nadzoru ds. zamówień publicznych). W swojej ostatecznej rezolucji z dnia 12 listopada 2008 r. organ ten podkreśla, że jeżeli uzna się, że art. 30 ust. 1 stosuje się do niektórych lub wszystkich przedmiotowych usług, wówczas zaistnieje potrzeba zastosowania szczególnych środków nadzoru w celu zapewnienia dalszego stosowania przepisów wspólnotowych dotyczących zamówień publicznych w odniesieniu do wszystkich zamówień udzielanych przez Poste w ramach prowadzenia działalności innej niż działalność, w odniesieniu do której uznano by, że art. 30 ust. 1 ma zastosowanie. W związku z tym w rezolucji podsumowano, że Poste powinno podjąć odpowiednie środki w odniesieniu do oddzielnych zamówień zgodnie z rodzajami działalności, których mają one dotyczyć.
- (4) Ponadto do wniosku dołączono także opinię wydaną przez niezależny organ krajowy *Autorità garante della concorrenza e del mercato* (włoski organ ds. konkurencji). W opinii tej podkreśla się ogólną otwartość włoskiego sektora finansowego składającego się z ponad 800 banków, ponad 80 grup bankowych i ponad 170 przedsiębiorstw działających w sektorze ubezpieczeń, z których 68 aktywnie świadczy usługi wyłącznie w dziale ubezpieczeń na życie, 77 wyłącznie w dziale ubezpieczeń innych niż na życie, a 17 w obu tych działach. Sektor charakteryzuje się także względnie niskimi stopniami koncentracji, ponieważ w 2007 r. zagregowane udziały w rynku pięciu największych grup wynosiły ok. 51,5 % w sektorze bankowym i ok. 53 % w odniesieniu do wszystkich działów ubezpieczeń na życie. W uwagach ogólnych organ podkreśla także fakt, że Poste świadczy usługi finansowe za pośrednictwem „sieci dystrybucji opartej na jej działalności pocztowej, która ma bardzo kompleksowy charakter i nie da się porównać z żadnym innym podmiotem. Sieć ta składa się z ok. 14 000 urzędów pocztowych⁽¹⁾, podczas gdy wiodąca grupa bankowa działająca we Włoszech dysponuje siecią składającą się łącznie z nieco ponad 6 000 oddziałów”.
- (5) W oparciu o swoją praktykę w dziedzinie fuzji banków organ przygotował szczegółowe uwagi dotyczące różnych usług objętych wnioskiem i stwierdził, co następuje: „Procedura wszczęta przez Poste Italiane odnosi się do wielu rodzajów działalności nierozdzielnie związanych z sektorami bankowości, ubezpieczeń i zarządzania oszczędnościami. W odniesieniu do tych sektorów, do których dostęp można uznać za nieograniczony, organ ds. konkurencji ustalił, że posiadają one typowe cechy otwartych rynków [...]. W tym kontekście Poste Italiane postrzega się jako podmiot szczególnie zarówno ze względu na ograniczenia normatywne regulujące usługi Bancoposta, jak i ze względu na bazę klientów, których obsługuje. Potwierdzają to poprzednie decyzje organu, zgodnie z którymi Poste Italiane nigdy nie było w pełni utożsamiane z bankami ani innymi pośrednikami finansowymi działającymi na przedmiotowych rynkach. Uznano ogólnie, że pomimo szczególnego charakteru Poste Italiane usługi Bancoposta mają raczej charakter uzupełniający i zbliżony do usług banków niż charakter substytucyjny w stosunku do tych usług [...], co prowadzi do wniosku, że świadczenie usług bankowych, finansowych i ubezpieczeniowych we Włoszech odbywa się w kontekście rynków, do których dostęp nie jest ograniczony, na których działają różne podmioty i na których stopnie koncentracji są porównywalne ze średnimi europejskimi”.
- (6) Włoski organ ds. konkurencji wszczął jednak od tamtej pory postępowanie przeciwko Poste Italiane S.p.A. o nadużywanie pozycji dominującej w zakresie płatności, a dokładniej w zakresie poleceń przelewu realizowanych za pośrednictwem rachunków pocztowych. Zobowiązania Poste Italiane do rozwiązania tego problemu są przedmiotem dyskusji prowadzonej z organem ds. konkurencji⁽²⁾.

II. RAMY PRAWNE

- (7) Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. c) dyrektywy 2004/17/WE dyrektywa ta obejmuje świadczenie usług finansowych określonych w lit. c) tiret czwarte tylko w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez podmioty świadczące także usługi pocztowe w rozumieniu lit. b) przedmiotowego przepisu. Poste jest jedynym podmiotem zamawiającym we Włoszech, który oferuje przedmiotowe usługi.

⁽¹⁾ Zob. Corte dei Conti [Trybunał Obrachunkowy], Sprawozdanie dotyczące zarządzania finansowego Poste Italiane za rok obrotowy 2006.

⁽²⁾ Provvedimento N.19778. Poste Italiane-Aumento Commissione bolletini, dostępne na www.agcm.it

(8) Artykuł 30 dyrektywy 2004/17/WE stanowi, że zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia jednego z rodzajów działalności objętych dyrektywą nie podlegają dyrektywie, jeżeli w państwie członkowskim, w którym ta działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Bezpośrednie podleganie konkurencji ocenia się na podstawie obiektywnych kryteriów, uwzględniając specyfikę danego sektora. Dostęp do rynku uznaje się za nieograniczony, jeżeli państwo członkowskie wdrożyło i stosuje właściwe przepisy prawa wspólnotowego otwierające dany sektor lub jego część. Jeżeli w załączniku XI do dyrektywy nie wymieniono właściwych przepisów wspólnotowych, tak jak ma to miejsce w przypadku przedmiotowych usług, wówczas zgodnie z art. 30 ust. 3 akapit drugi „należy wykazać, że dostęp do danego rynku jest wolny *de facto* i *de iure*.”

(9) W odniesieniu do usług finansowych należy przypomnieć, że na poziomie wspólnotowym przyjęto szereg przepisów mających na celu liberalizację tworzenia i świadczenia usług w tym sektorze. Ponadto w kontekście różnych spraw dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do Poste Komisja ustaliła już, że „sektor bankowy był otwarty na konkurencję przez wiele lat. Postępująca liberalizacja zwiększyła konkurencję, co mogło już wynikać ze swobody przepływu kapitału zapewnionej w traktacie WE”⁽¹⁾. W związku z tym warunek określony w art. 30 ust. 3 dotyczący wolnego dostępu do rynku można uznać za spełniony.

(10) Bezpośrednie podleganie konkurencji na danym rynku należy oceniać w oparciu o różne kryteria, z których żadne samo w sobie nie ma znaczenia decydującego. W odniesieniu do rynków objętych niniejszą decyzją jednym z kryteriów, które należy uwzględnić, jest udział w rynku najważniejszych podmiotów działających na danym rynku. Kolejnym kryterium jest stopień koncentracji na tych rynkach. Jako że warunki różnią się w odniesieniu do poszczególnych rodzajów działalności, których dotyczy niniejsza decyzja, analiza sytuacji konkurencyjnej powinna uwzględniać różnice pomiędzy poszczególnymi rynkami.

(11) Choć w niektórych przypadkach istnieje możliwość stosowania węższych definicji, dokładna definicja rynku właściwego może pozostawać otwarta do celów niniejszej decyzji, jeżeli chodzi o liczbę usług wymienionych we wniosku złożonym przez Poste, w takim zakresie, w jakim wynik analizy pozostaje taki sam bez względu

na to, czy został otrzymany w oparciu o wąską czy szerszą definicję.

(12) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla stosowania reguł konkurencji.

III. OCENA

Oszczędności

(13) Zgodnie z motywem 5 powyżej, włoski organ ds. konkurencji zajmował się różnymi fuzjami⁽²⁾ banków lub innych instytucji finansowych we Włoszech i ustalił, że usługi finansowe świadczone przez Poste w związku z jej rachunkami pocztowymi mają raczej charakter „uzupełniający” niż „substytucyjny” w stosunku do usług świadczonych przez banki za pośrednictwem różnego rodzaju rachunków bankowych. Praktykę tę należy jednak postrzegać we właściwym kontekście, a mianowicie w kontekście badania możliwości Poste do wywierania presji konkurencyjnej na banki⁽³⁾. Szczegółowa analiza przeprowadzona przez włoski organ ds. konkurencji lub na jego potrzeby wykazuje, że znaczna większość klientów⁽⁴⁾ posiadających rachunki bankowe nie rozważyłaby możliwości zamknięcia tego rachunku i otworzenia rachunku pocztowego. Tak więc w 2005 r. ponad 28 mln osób (prawnych lub fizycznych) posiadało tylko rachunek bankowy, ponad 3 mln posiadało zarówno rachunek bankowy, jak i pocztowy, a mniej niż 2,3 mln osób posiadało tylko rachunek pocztowy. Warto także zauważyć, że odnotowano mniejszy wzrost liczby osób posiadających tylko rachunek pocztowy w porównaniu z liczbą osób posiadających zarówno rachunek pocztowy, jak i bankowy. Fakty te można w znacznym stopniu wyjaśnić ograniczeniami normatywnymi regulującymi działalność Poste i wynikającym z nich faktem, że Poste oferuje bardziej ograniczony zakres usług związanych z jego rachunkami. Klienci, których potrzeby obejmują szeroki zakres usług, niechętnie rozważaliby więc zmianę rachunku bankowego na pocztowy, który nie oferuje zakresu usług⁽⁵⁾, do którego się przyzwyczaili. Najczęściej wymienianym powodem posiadania obu rodzajów rachunków była „możliwość wybrania od czasu do czasu najpraktyczniejszych/najłatwiejszych lub najkorzystniejszych/najbardziej opłacalnych [środków]”.

⁽¹⁾ Zob. decyzja Komisji C(2006) 4207 wersja ostateczna z dnia 26 września 2006 r. w sprawie pomocy państwa C42/06 (ex NN52/06) – Włochy – Poste Italiane – BancoPosta, pkt 59, a także decyzja Komisji C(2006) 5478 wersja ostateczna z dnia 22 listopada 2006 r. w sprawie pomocy państwa C49/06 (ex NN65/06) – Włochy – Poste Italiane – BancoPosta, pkt 72.

⁽²⁾ Zob. w szczególności decyzja organu z dnia 20 grudnia 2007 r., nr 16249, C8027 Intesa/Sanpaolo w sprawie Bull 49/2006.

⁽³⁾ W ramach szczegółowej analizy przeprowadzonej we wspomnianej wcześniej sprawie Intesa/Sanpaolo zwrócono uwagę m.in. na stopień, w jakim klienci banku byliby skłonni zmienić dotychczasowe usługi na usługi świadczone przez Poste.

⁽⁴⁾ 78,1 % osób nie rozważyłoby zmiany dotychczas posiadanego rachunku na rachunek pocztowy w porównaniu z 10,1 % osób, które wzięłyby to pod uwagę. Ogólnie rzecz biorąc, tę samą tendencję zaobserwowano także podczas badania gotowości klientów banków do zmiany w sytuacji wzrostu opłat związanych z prowadzeniem rachunku bankowego o 5 %. Także w tym przypadku większość klientów nie wyrażała chęci zamknięcia rachunku bankowego na rzecz otworzenia rachunku pocztowego.

⁽⁵⁾ Choć ograniczenia normatywne nie ulegną zmianie, Poste zaczęło poszerzać zakres oferowanych usług, co powinno wzmocnić konkurencję.

- (14) Celem niniejszej decyzji jest ustalenie, czy usługi oferowane przez Poste podlegają takiemu stopniowi konkurencji (na rynkach, do których dostęp jest wolny), który – również w sytuacji braku dyscypliny ustanowionej poprzez szczegółowe zasady dotyczące udzielania zamówień określone w dyrektywie 2004/17/WE – zapewni udzielanie przez Poste zamówień związanych z kontynuacją działalności, o której mowa w niniejszej decyzji, w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny, oparty na kryteriach pozwalających Poste zidentyfikować rozwiązania, które w ujęciu ogólnym jest najbardziej korzystne ekonomicznie. W tym celu niezbędne jest więc zbadanie, czy banki mają możliwość wywierania presji konkurencyjnej na Poste.
- (15) Wydaje się, że fakty wskazane w motywie 13 powyżej, w szczególności fakt, że dla klientów Poste wybór rachunku bankowego może umożliwić korzystanie z nowych usług lub przynajmniej udostępnić więcej opcji podczas korzystania z usług oferowanych przez oba rodzaje rachunków, silnie sugerują, że Poste rzeczywiście podlega presji konkurencyjnej ze strony banków. Wskazuje na to również decyzja Komisji C(2006) 4207 wersja ostateczna z dnia 26 września 2006 r.⁽¹⁾, w której Komisja, skupiając się na konkurencyjnej sytuacji Poste na rynku usług finansowych, wyraźnie stwierdziła, że „w szczególności pocztowe rachunki bieżące konkurują z bieżącymi rachunkami bankowymi w sytuacjach, gdy zarówno banki, jak i Poste Italiane mają na danym obszarze swoje oddziały”⁽²⁾. Warto jednak zauważyć, że w dziedzinie pomocy państwa analizę rynku przeprowadza się w bardzo ogólny sposób w takim znaczeniu, że rynki nie są zdefiniowane i nie przeprowadza się żadnych określonych badań rynku. W związku z tym nie organizuje się badania rynku takiego jak badania przeprowadzane przez Komisję w przypadku decyzji antymonopolowych.
- (16) W rezultacie – do celów art. 30 i bez uszczerbku dla stosowania reguł konkurencji – należy uwzględnić usługi oferowane przez banki i inne instytucje finansowe podczas ustalania, czy Poste, oferując usługi oszczędnościowe, podlega bezpośrednio konkurencji.
- (17) W ujęciu geograficznym rynki gromadzenia oszczędności mają zasięg regionalny, a udziały Poste w rynku różnią się w zależności od regionu. Zgodnie z najnowszymi dostępnymi informacjami przekazanymi przez władze Republiki Włoskiej dnia 16 października 2009 r., udziały Poste w rynku mieszczą się w zakresie od 1,4 % w Trentino Alto Adige do maksymalnego poziomu regionalnego w wysokości 11,8 % w Molise. Według dostępnych danych udziały Poste w całym kraju wynosiły 5,6 % w 2006 r. i, jak się wydaje, utrzymał się na porównywalnym lub nawet nieco niższym poziomie w kolejnych latach. Uwzględniając poziom koncentracji

na tym rynku, na którym dwaj najwięksi konkurenci dysponują zagregowanym udziałem w rynku na poziomie krajowym oszacowanym na 44,7 % w 2008 r., czynniki te należy przyjąć jako przejaw bezpośredniego podlegania konkurencji.

Finansowanie

- (18) Usługi opisane w niniejszej części obejmują udzielanie kredytów, tzn. kredytów hipotecznych i pożyczek (osób trzecich), kredytów konsumenckich i leasingu finansowego. Uwzględniając ograniczenia normatywne regulujące działalność Poste (nie może ono udzielać kredytów osobom prywatnym), Poste działa głównie jako pośrednik, świadcząc dane usługi w imieniu banków i akredytowanych pośredników finansowych. Za pośrednictwem wewnętrznego oddziału BancoPosta Poste działa „głównie na detalicznym rynku usług bankowości detalicznej i usług finansowych oraz tylko marginalnie na rynku usług dla przedsiębiorców i administracji publicznej”.
- (19) Usługi, o których mowa, można z kolei podzielić na wiele różnych sposobów zależnie od takich czynników, jak cel zaciągnięcia pożyczki⁽³⁾ lub typowy klient (konsumenci, małe i średnie przedsiębiorstwa, większe przedsiębiorstwa lub administracja publiczna) itp. Zgodnie z motywem 11 powyżej, do celów niniejszej decyzji dokładna definicja może jednak pozostać otwarta.
- (20) Zależnie od obliczeń udział Poste w rynku jako punktu udzielania pożyczek dla osób fizycznych wynosił ok. 4,8 %⁽⁴⁾–5 % w 2008 r., podczas gdy zagregowane udziały w rynku trzech największych konkurentów Poste w dziedzinie pożyczek dla osób fizycznych wynosiły 43,6 % w tym samym roku. W przypadku leasingu finansowego udział Poste w rynku w 2008 r. był nieistotny i wynosił zaledwie 0,03 %. W przypadku kredytów hipotecznych udział Poste w rynku, choć jest on nieco wyższy, można uznać za nieistotny, gdyż wyniósł tylko 1,6 % w 2008 r. Do celów niniejszej decyzji czynniki te należy więc przyjąć jako przejaw bezpośredniego podlegania konkurencji.

Inwestycje

- (21) W dziedzinie inwestycji Poste działa aktywnie głównie na etapie niższego szczebla (etapie dystrybucji) w odniesieniu do plasowania instrumentów finansowych (w szczególności obligacji) oraz plasowania emerytury dodatkowej i produktów finansowych/ubezpieczeniowych (w szczególności polis emerytalnych osób fizycznych). Usługi te można podzielić na wiele różnych sposobów (zależnie od rodzaju instrumentu finansowego, etapu w łańcuchu zarządzania (wyższego/niższego szczebla), zależnie od rodzaju klientów itp.). Również w tym przypadku dokładna definicja może pozostać otwarta do celów niniejszej decyzji (zob. motyw 11 powyżej).

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie pomocy państwa C42/06 (ex NN52/06) – Włochy – Poste Italiane – BancoPosta „Oprocentowanie rachunków bieżących zdeponowanych w Skarbie Państwa”, opublikowana w Dz.U. C 290 z 29.11.2006, s. 8.

⁽²⁾ Punkt 60 decyzji. Zob. także pkt 73 decyzji Komisji C(2006) 5478 wersja ostateczna z dnia 22 listopada 2006 r. w sprawie pomocy państwa C 49/06 (ex NN 65/06) Włochy – Poste Italiane – Pocztove produkty oszczędnościowe, opublikowanej w Dz.U. C 31 z 13.2.2007, s. 11.

⁽³⁾ Np. cel ogólny lub zakup określonego towaru, takiego jak pojazd.

⁽⁴⁾ Obejmuje zarówno plasowanie pożyczek Deutsche Bank, jak i pożyczek Compass.

(22) Zgodnie z dostępnymi informacjami udział Poste w rynku w różnych obszarach, o których mowa, wahał się od względnie ograniczonego – 19,8 % całkowitego pośredniego poboru, w tym obligacji BancoPosta – do nieistotnego, jak w przypadku funduszy wspólnego inwestowania, w którym udział Poste w rynku wyniósł 0,7 % w 2008 r. W drugim z tych obszarów zagregowane udziały w rynku dwóch głównych konkurentów Poste wynoszą 43,4 %. Jeśli uwzględnić różne kanały dystrybucji funduszy wspólnego inwestowania, presja konkurencyjna staje się jeszcze bardziej wyraźna, gdyż dystrybucja za pośrednictwem banków⁽¹⁾ i organizatorów⁽²⁾ stanowi zagregowany udział w wysokości 78,3 % w porównaniu z udziałem dystrybucji za pośrednictwem urzędów pocztowych, wynoszącym 0,7 %. W obszarze ubezpieczeń na życie w 2008 r. Poste oferowała różne rodzaje ubezpieczeń w działach I i III, a nie prowadziła działalności w działach IV, V i VI. Biorąc pod uwagę liczbę polis, obliczono, że udział Poste w rynku w dziale I ubezpieczeń na życie wynosił 17,03 %, podczas gdy odpowiednia liczba dotycząca działu III wynosiła 19,4 %. Uwzględniając całkowite sumy dotyczące wszystkich działów, łączny udział Poste wyniósł 17,5 % liczby polis na życie w 2008 r. Uwzględniając gromadzenie składek na ubezpieczenie na życie (tj. biorąc pod uwagę kwestię ich wartości), w 2008 r. Poste osiągnęło udział w rynku wynoszący 10,1 % całości w porównaniu z 43,6 % wartości składek zgromadzonych przez banki oraz 23,8 % udziału zgromadzonego w tym samym roku przez agentów. Do celów niniejszej decyzji czynniki te należy więc przyjąć jako przejaw bezpośredniego podlegania konkurencji.

Usługi płatnicze i usługi w zakresie przelewów pieniężnych

(23) Usługi płatnicze, o których mowa, obejmują usługi w zakresie kart kredytowych, w tym kart kredytowych związanych z kredytem odnawialnym, usługi w zakresie kart debetowych oraz usługi w zakresie kart przedpłaconych. Wskazane wcześniej ograniczenia normatywne nałożone na Poste mają taki skutek, że w odniesieniu do kart kredytowych Poste działa głównie jako pośrednik, rozprowadzając karty wydane przez inne podmioty ponoszące pełne ryzyko niewypłacalności. Poste może jednak wydawać karty debetowe (Postamat) i karty przedpłacone. Zgodnie z przedstawionymi informacjami udział Poste w rynku, liczony na podstawie wartości, wynosił 0,8 % w 2008 r.⁽³⁾ w odniesieniu do kart kredytowych. W przypadku kart debetowych Poste osiągnęło udział w rynku w wysokości 16,74 % tego rynku, co stanowiło 44,6 % całego sektora kart płatniczych we Włoszech. Pozostała część sektora kart debetowych składa się z bankowych kart debetowych autoryzowanych do płatności w punkcie sprzedaży. Jeśli chodzi w szczególności o karty przedpłacone, po wprowadzeniu kart PostePay w listopadzie 2003 r. Poste przejęło znaczną część rynku i posiada obecnie udział w rynku, który zmniejszył się z 59,8 % w 2007 r. do 56,5 % w 2008 r. Z drugiej strony, zagregowane udziały w rynku dwóch największych konkurentów wzrosły

w tym samym okresie z 15,7 % do 20,4 %, podczas gdy zagregowane udziały w rynku trzech największych konkurentów wzrosły z 18,8 % w 2007 r. do 24,6 % w 2008 r. Mimo że pozycja Poste na tym rynku, który stanowi 9,7 % całego sektora kart płatniczych we Włoszech, jest wciąż silna, zagregowane (i rosnące) udziały w rynku trzech największych konkurentów Poste wynoszą niewiele mniej niż połowa udziałów Poste, co stanowi poziom, na którym mogą oni wywierać istotną presję konkurencyjną na Poste⁽⁴⁾. Do celów niniejszej decyzji czynniki te należy więc przyjąć jako przejaw bezpośredniego podlegania konkurencji w obszarze kart kredytowych, kart debetowych i kart przedpłaconych.

(24) Zgodnie z motywem 2 lit. d) powyżej, wniosek dotyczy także usług w zakresie przelewów pieniężnych. Zgodnie z dostępnymi informacjami udział Poste w rynku w odniesieniu do przekazów pieniężnych i przekazów bankowych wynosił 16 % w 2008 r. Trwają dyskusje mające na celu ułatwienie interoperacyjności i konkurencji między przekazami bankowymi i przekazami pocztowymi. W odniesieniu do międzynarodowych przekazów pieniężnych dostępne informacje nie obejmują określonych udziałów Poste w rynku z powodu wyraźnych problemów związanych z uzyskaniem porównywalnych statystyk dotyczących międzynarodowych przelewów pieniężnych w ramach systemu bankowego. Uwzględniając jednak fakt, że liczba międzynarodowych przekazów pieniężnych tylko nieznacznie przekracza 2 % całkowitej liczby przekazów pieniężnych i przekazów bankowych, można je uznać za nieistotne do celów niniejszej decyzji, biorąc także pod uwagę wciąż wzrastającą liczbę inicjatyw liberalizacji związanych z transgranicznymi przekazami pieniężnymi, takich jak jednolity obszar płatności w euro. Czynniki te należy więc przyjąć jako przejaw bezpośredniego podlegania konkurencji w dziedzinie usług w zakresie przelewów pieniężnych.

IV. WNIOSKI

(25) W świetle czynników przeanalizowanych w motywach 13–24 należy uznać, że warunek bezpośredniego podlegania konkurencji, określony w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE, jest spełniony we Włoszech w odniesieniu do następujących usług:

- a) gromadzenia oszczędności osób prywatnych na rachunku bieżącym;
- b) udzielania kredytów w imieniu banków i akredytowanych pośredników finansowych;
- c) usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej;
- d) usług płatniczych i usług w zakresie przelewów pieniężnych.

⁽⁴⁾ Tego rodzaju analizę zastosowano odpowiednio w poprzednich decyzjach, zob. np. motyw 17 decyzji Komisji 2009/46/WE z dnia 19 grudnia 2008 r. wyłączającej niektóre usługi w sektorze pocztowym w Szwecji z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 19 z 23.1.2009, s. 50).

⁽¹⁾ 58,1 %.

⁽²⁾ 20,2 %.

⁽³⁾ 1,9 % w odniesieniu do liczby aktywnych kart kredytowych.

- (26) Jako że warunek nieograniczonego dostępu do rynku także uznaje się za spełniony, dyrektywa 2004/17/WE nie powinna mieć zastosowania w sytuacji, gdy podmioty zamawiające udzielają zamówień mających na celu umożliwienie świadczenia usług wyszczególnionych w motywie 25 lit. a)–d) na terenie Włoch, ani gdy organizowane są konkursy na prowadzenie takiej działalności we Włoszech.
- (27) Niniejsza decyzja została podjęta w oparciu o stan faktyczny i prawny zachodzący w okresie od lipca do października 2009 r., ustalony na podstawie informacji przedłożonych przez Republikę Włoską. Decyzja ta może zostać zmieniona, jeżeli nastąpią istotne zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które spowodują, iż warunki stosowania art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE przestaną być spełniane,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Dyrektywa 2004/17/WE nie ma zastosowania w odniesieniu do zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające w celu umożliwienia świadczenia następujących usług we Włoszech:

- a) gromadzenia oszczędności osób prywatnych na rachunku bieżącym;
- b) udzielania kredytów w imieniu banków i akredytowanych pośredników finansowych;
- c) usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej;
- d) usług płatniczych i usług w zakresie przelewów pieniężnych.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 stycznia 2010 r.

W imieniu Komisji
Charlie McCREEVY
Członek Komisji